

רשימת פרסומים

ספרים

מאה שנה ועוד עשרים: היסטוריה מצולמת של ארץ ישראל ממחצית המאה ה-19 ירושלים: הוצאת מעריב, תשכ"ח (נכתב בשיתוף עם רוברט שרשבסקי וחיים ברקאי).

אבות ומייסדים

תל אביב: הקיבוץ המאוחד, תשל"ו

תולדות היישוב היהודי בארץ ישראל מאז העלייה הראשונה (עורכים ראשיים: משה ליסק וגבריאל כהן)

חלק ראשון: ישראל קולת (עורך), התקופה העות'מאנית, ירושלים: מוסד ביאליק, תש"ן.

פרקי מחקר בתולדות הציונות, המערכת: יהודה באואר, משה דיווס, ישראל קולת, ירושלים: הספריה הציונית, תשל"ו.

מאמרים

"אידיאולוגיה ומציאות בתנועת העבודה בארץ ישראל 1905-1919" חיבור לשם קבלת דוקטור לפילוסופיה של האוניברסיטה העברית, ירושלים 1964.

"הדרישה אל ההיסטוריה"

חזות, ג (תשי"ז), עמ' 47-52

"The Recourse to History"

Forum, 3 (August 1957), pp. 77-84

"Israel 1962: Trends and Developments"

Judaism, 12 (Spring 1963), pp. 210-221

"כמה פנים ללוקליזם"

בתוך: עולים, לוקליזם ושלטון פוליטי בישראל,

אמות, יא (אפריל-מאי 1964), עמ' 64-67.

* הכינה שפרה קולת.

בכל מדור ערוכה הרשימה לפי מועד פרסומו של כל פריט.

- “תורות הלאומיות הישראלית”
בתפוצות הגולה, ט, 1-2 (1967), עמ' 13-40.
“Theories on Israel Nationalism”
In the Dispersion, 7 1967, pp. 13-50
“Les Théories du Nationalisme Israélien”
Dispersion et Unité, 8 (1967), pp. 20-60
תורגם גם לספרדית.
- “הפועל הצעיר – מכיבוש העבודה לקידוש העבודה”
בדרך, א (אב תשכ"ז), עמ' 29-61.
- “סיכויי השלום וזכות המולדת”
מולד, 7 (אוגוסט-ספטמבר 1968), עמ' 33-37.
“The Chances for Peace and The Right to a Homeland”
in: S. Avineri (ed.), *Israel and the Palestinians*, N.Y. 1971, pp. 74-84
- “למקומה של האידיאה בהתהוות הקבוצה בארץ”
בדרך, ג (1968), עמ' 161-164.
- “עמדות משתנות ביחסי מדינת ישראל והתפוצות 1948-1968”
פרסומי החוג לידיעת עם ישראל בתפוצות בבית נשיא המדינה, סדרה ג, קונטרס ו-ז,
ירושלים: המכון ליהדות זמננו, 1969, עמ' 9-22.
- “The Significance of Israel for Jews and for the Nations”
Dispersion and Unity, 9 (1969), pp. 38-48
- “התנועה הציונית ותוכנית ירושלים תשכ"ח”
בתפוצות הגולה, יא, 1-2 (תשכ"ט), עמ' 9-16.
“The Zionist Movement and the ‘Jerusalem Program – 1968’”
Dispersion and Unity, 9 (1969), pp. 3-12
“Le Mouvement Sioniste et le ‘Programme de Jérusalem 1968’”
Dispersion et Unité, 9 (1969), pp. 5-15
- “משמר' בראשית דרכו”
על המשמר, 9.8.1968.
- “ישראל ליהודים ולעמים: 20 שנה במבט אחורה”
גשר, 14, 3 (תשרי תשכ"ט), עמ' 47-58.

“אחדות העבודה – מחברת עבודה למפלגת עובדים”
אסופות, 13 (תשרי תש”ל), עמ’ 3-22.

“מ’מדינת היהודים’ עד מדינת ישראל”
ירושלים: משרד החינוך והתרבות, תשל”א.

“‘The Jewish State’ and the State of Israel: 75 Years since the Appearance of Herzl’s
Work”, *Dispersion and Unity*, 13-14 (1971), pp. 116-126
“El ‘Estado Judío’ de Herzl y el Estado de Israel”
Dispersion y Unidad, 10 (Jeru. 1971), pp. 71-83

“התארגנות הישוב וגיבוש תודעתו המדינית עד מלחמת העולם הראשונה”
קשת, 12, ד (1970), עמ’ 17-28.

“The Organization of the Jewish Population of Palestine and the Development of Its
Political Consciousness before World War I”
in: M. Maoz (ed.), *Studies on Palestine during the Ottoman Period*, Jerusalem:
Magnes, 1975, pp. 211-245

“הרעיון הציוני בשעה זו”
פרסומי החוג לידיעת עם ישראל בתפוצות בבית נשיא המדינה, סדרה 5, קונטרס 1, ירושלים:
המכון ליהדות זמננו, האוניברסיטה העברית, ירושלים תשל”ב, עמ’ 14-25.

“פועלי ציון בין ציונות וקומוניזם (משלחת פועלי ציון לא”י 1919-1920)”
אסופות, 2 (נובמבר 1971), עמ’ 30-52.

“אל שלב חדש: בין מדינה לאומה”
בתפוצות הגולה, ג, 59-58 (1971-1972), עמ’ 19-29.
“To a New Stage: Between State and Nation”
Dispersion and Unity, 15-16 (1972), pp. 48-63
“Etat et la Nation: Vers une Nouvelle Etape”, *Dispersion et Unité*, 12 (1972), pp. 83-99

“האיראה של ההסתדרות – התהוות והשתנות 1920-1948”
מאסף, ב (דצמבר 1971), עמ’ 91-110.
“The Concept of the Histadruth: Emergence and Change 1920-1948”
in: J. Avrech, D. Giladi (eds.), *Labor and Society in Israel*, Tel Aviv: Department of
Labor Studies, Tel Aviv University, 1973, pp. 204-227

“תנועת העבודה בארץ ישראל בין המזרח למערב”
דברי הקונגרס העולמי החמישי למדעי היהדות, ב, ירושלים 1972, עמ’ 295-307.

"הליברליזם כתנועת חיקון חברתי"

בדרך, 7 (חשוון תשל"ג), עמ' 26-29.

"הקונגרס הציוני הראשון – האסיפה הלאומית היהודית או יסוד למדינת ישראל?"

בתמצות הגולה, יד, 63/62 (תשל"ג), עמ' 7-14.

"A Jewish National Assembly or the Foundation of the State of Israel? The First Congress", *Dispersion and Unity*, 17/18 (1973), pp. 67-77

"מחיר הפיכחון"

מולד, ה, 29-30 (תשל"ג), עמ' 495-501.

"הסוציאליזם הארצישראלי והסוציאליזם הבינלאומי"

בתוך: הרצאות בכנסי העיון בהיסטוריה, כנס ט"ו-ט"ז, מקומם של תולדות ישראל במסגרת תולדות העמים, ירושלים: מרכז שז"ר, תשל"ג, עמ' 337-361.

"Eretz-Israel Socialism and International Socialism"

Jerusalem Quarterly, 3 (Spring 1977), pp. 51-73

· "המקום, הזמן, והזהות"

מולד, ו, 33-34 (1975), עמ' 322-327.

"מושגים ומונחים בתפיסתה של אחדות העבודה"

בתוך: אחדות העבודה 1919-1930, יום עיון, ח (אוקטובר 1974), עמ' 58-69.

"על החוקר והמחקר בתולדות היישוב והציונות"

קתדרה, 1 (אלול תשל"ו), עמ' 3-35.

חלק של המאמר: "חינוכו של ההיסטוריון כאיש צעיר" נדפס תחילה: האוניברסיטה, סבת תשל"ג, עמ' 49-60.

"Reflections on the Historiography of Zionism and the Yishuv"

Jerusalem Cathedra, 1 (1981), pp. 314-327 (בשינויים קלים)

"Zionist Marxism"

in: S. Avineri (ed.), *Varieties of Marxism*, Hague: M. Nijhoff, 1977, pp. 227-270

"ההיסטוריה והמחשבה ההיסטורית של הציונות"

שיח למורה להיסטוריה, 4 (תשל"ח), עמ' 3-23.

"התנועה הציונית והערכים"

בתוך: הציונות והשאלה הערבית (החקין והביא לדפוס: יצחק כהן), ירושלים: מרכז שז"ר,

1979, עמ' 9-35.

"The Zionist Movement and the Arabs"

in: S. Almog (ed.), *Zionism and the Arabs*, Jerusalem: Historical Society and Zalman Shazar Center, 1983, pp. 1-34

"מיישוב עדות וכוללים ליישוב לאומי"

קתדרה, 12 (תמוז תשל"ט), עמ' 34-39.

"על חקר תנועת העבודה בישראל ומשמעותו"

בשער, כב, 1 (ינואר-פברואר 1979), עמ' 9-18.

"היסטוריה חברתית ותולדות הישוב"

בתוך: ע' אטקס וי' שלמון (עורכים), פרקים בתולדות החברה היהודית בימי הביניים ובעת החדשה, ירושלים: מאגנס, תשמ"מ, עמ' שצז-תכו.

"העלייה איננה קריטריון בלבד"

גשר, כו (1980), עמ' 35-39.

"יציאת הבריטים מארץ ישראל" (פתיחה לדיון ונספח)

קתדרה, 15 (ניסן תשמ"מ), עמ' 140-143, 189-193.

"הצמיחה וההתגבשות של תרבות עברית מקומית וילידית בארץ ישראל 1882-1948"

(פתיחה לדיון וסיכום)

קתדרה, 16 (תמוז תשמ"מ), עמ' 163-164, 205-206.

"פועלי העלייה הראשונה: חלוצי ההתיישבות או מבקשי תמיכה?"

בתוך: מ' אליאב (עורך), ספר העלייה הראשונה, א, ירושלים: יד יצחק בן צבי, תשמ"ב, עמ' 337-382

"הזדהות לאומית בדורנו"

פרסומי החוג לידיעת עם ישראל בתפוצות בבית נשיא המדינה, סדרה 12, קונטרס 7, ירושלים: המכון ליהדות זמננו, האוניברסיטה העברית, תשמ"ג, עמ' 17-36.

"Israel et la Diaspora"

in: B. Blumenkranz and J. Klatzman (eds.), *Histoire de l'Etat d'Israel*, Toulouse: Privat, 1982, pp. 473-496

"הציונות כמשימה בלתי גמורה (היחס לעולם הערבי)"

כיוונים, 22 (פברואר 1984), עמ' 9-20.

“ציונות ומשיחיות”

בתוך: צ' ברס (עורך), משיחיות ואסכטולוגיה, ירושלים: מרכז זלמן שז"ר, תשמ"ד, עמ' 431-419.

“פולמוס החלוקה בתנועת העבודה”

בתוך: מ' אביזהר וי' פרידמן (עורכים). עיונים בתכנית החלוקה 1937-1947, שדה בוקר: המרכז למורשת בן גוריון, תשמ"ד, עמ' 40-54; סיכום הדיון עמ' 196-205.

“ממיעוט נחות למדינה עברית: ראשית עיצוב התכנית המדינית של היישוב בתקופת השלטון הבריטי – דצמבר 1918”

בתוך: ש' אלמוג ואחרים (עורכים), תמורות בהיסטוריה היהודית החדשה: קובץ מאמרים שי לשמואל אטינגר, ירושלים: מרכז שז"ר, תשמ"ח, עמ' 193-223.

“מאורעות תרפ"ט כנקודת מפנה”

בתוך: ח' לבסקי (עורכת), ירושלים בתודעה ובעשייה הציונית, ירושלים: מרכז שז"ר, תשמ"ט, עמ' 407-410.

“תנועות הנוער – מרד, אוונגרד או הליכה בתלם” (רב שיח)

בתוך: מ' נאור (עורך), תנועות הנוער 1920-1960 (עידן 13), ירושלים: יד יצחק בן צבי, 1989, עמ' 3-18.

“ארץ ישראל כמוקד של מחלוקת והסכמה בין ציונים לאנטי ציונים”

בתוך: ח' אבני וג' שמעוני (עורכים), הציונות ומתנגדיה בעם היהודי, ירושלים: הספריה הציונית ומוסד ביאליק, תש"ן, עמ' 21-47.

“העם היהודי ורעיון היישוב הלאומי בארץ ישראל”

בתוך: תולדות היישוב היהודי בארץ ישראל מאז העלייה הראשונה (עורכים ראשיים: מ' ליסק, ג' כהן).

חלק ראשון: ישראל קולת (עורך), התקופה העות'מאנית, ירושלים: מוסד ביאליק, תש"ן, עמ' לא-עח.

“השתקפות המהפכה הצרפתית בתנועה הלאומית היהודית”

בתוך: י' כהן (עורך), המהפכה הצרפתית ורישומה, ירושלים: מרכז זלמן שז"ר, תשנ"א, עמ' 287-315.

“רעיון המדינה והגשמתו במדיניות הציונית”

בתוך: ג' שפר (עורך), המאבק לתקומת המדינה, ירושלים: האוניברסיטה העברית ומוסד ביאליק, 1992, עמ' 11-44.

"ממפלגה סוציאליסטית למפלגה ממלכתית"

בתוך: פ' גינוסר (עורך), עיונים בתקומת ישראל, 3 (תשנ"ג), עמ' 292-348.

"דת חברה ומדינה בתקופת הבית הלאומי"

בתוך: ש' אלמוג, י' ריינהרץ וא' שפירא (עורכים), ציונות ודת, ירושלים: מרכז שז"ר, תשנ"ד, עמ' 329-371.

"Religion, Society and State during the Period of the National Home"

in: S. Almog, J. Reinharz and A. Shapira (eds.), *Zionism and Religion*, Hanover: Brandeis University Press and Zalman Shazar Center, 1998, pp. 273-301

"האוניברסיטה העברית: בין אוניברסיטה יהודית לאוניברסיטה ארץ-ישראלית"

מדעי היהדות, תשנ"ה, עמ' 47-59.

"האקדמיזציה של תולדות הציונות"

בתוך: י' ויץ (עורך), בין חזון לרוויזיה – מאה שנות היסטוריוגרפיה ציונית, ירושלים: מרכז שז"ר, תשנ"ח, עמ' 87-95.

"ההווה היהודי והעתיד הציוני בעיני הוגי הציונות בראשיתה"

בתוך: י' גוטמן (עורך), תמורות יסוד בעם היהודי בעקבות השואה, ירושלים: יד ושם, תשנ"ו, עמ' 11-52.

"The Jewish Present and the Zionist Future as Envisaged by the Ideologues of Early Zionism"

in: Y. Gutman (ed.), *Major Changes within the Jewish People in the Wake of the Holocaust*, Jerusalem: Yad Vashem, 1996, pp. 13-58

"רעיון האוניברסיטה העברית בתנועה הלאומית היהודית"

בתוך: ש' כץ ומ' הד (עורכים), תולדות האוניברסיטה העברית: שורשים והתחלות, ירושלים: מאגנס, תשנ"ז, עמ' 3-74.

"האם הישוב בארץ ישראל הוא הגשמת הלאומיות היהודית?"

בתוך: י' ריינהרץ, י' שלמון וג' שמעוני (עורכים), לאומיות ופוליטיקה יהודית – פרספקטיבות חדשות, ירושלים: מרכז שז"ר, תשנ"ז, עמ' 225-252.

"הערות על היסטוריה ציונית וחינוך ציוני"

בתוך: מ' ברלב (עורכת), ציונות וחינוך לציונות, ז, ירושלים: בית הספר לחינוך, האוניברסיטה העברית בירושלים, תשנ"ח, עמ' 29-43.

“התנועה המאוחדת” – במפנה דרכה של תנועת הנוער”
בתוך: מ’ ליכנה (עורך), עלה והגשם – ספר התנועה המאוחדת (עורך מדעי: מ’ ליסק), תל
אביב: הקיבוץ המאוחד, 1998, עמ’ 216-247.

“על מקורותיה של ‘התנועה המאוחדת’”
אגרת, 34 (יוני 1998), עמ’ 1-8.

“רחובות כמרכז לפועלים בימי העלייה הראשונה”
בתוך: י’ קומפטון (עורכת), רחובות בתולדות היישוב, רחובות: עיריית רחובות והחברה
להגנת הטבע, תשנ”ח, עמ’ 21-26.

“Political Zionism and the Entrance of the Jews into History”
Jewish Studies, 38 (1998), pp. 43-55

“היסטוריונים בעתות קרע”
קתדרה, 88 (תשנ”ח), עמ’ 170-174.

“תמורות בכנעניות העברית”
בתוך: ד’ יעקבי (עורך), ארץ אחת ושני עמים בה, ירושלים: מאגנס, תשנ”ט, עמ’ 93-95.

“חברה ותרבות סוציאליסטית בארץ ישראל”
בתוך: ד’ יעקבי (עורך), בניו אומה, ירושלים: מאגנס, תש”ס, עמ’ 33-53.

“השלטון העצמי היהודי בארץ ישראל בשלהי התקופה העות’מאנית”
בתוך: י’ ברטל (עורך), קהל ישראל, ג: העת החדשה, ירושלים: מרכז שז”ר, תשס”ד, עמ’
293-338.

“ארץ ישראל במחשבת תנועת העבודה”
בתוך: א’ רביצקי (עורך), ארץ ישראל בהגות היהודית במאה העשרים, ירושלים: יד יצחק בן
צבי, תשס”ה, עמ’ 399-441.

“מרחב יהודי למדינת ישראל”
כיוונים חדשים, 1 (תש”ס), עמ’ 72-81.

“אין להחיות את המת – אפשר לצפות למולד חדש (על אידיאולוגיה של תנועת
העבודה והשפעתה בארץ ישראל ובמדינת ישראל)”
מפנה, 32 (תשס”א), עמ’ 48-54.

“שלבים בהיסטוריה החברתית של היישוב”
ישראל, 5 (אביב תשס”ד).

ביקורות ספרים ומאמרים

"רעיון המדינה היהודית"

מולד, כ, 168 (יולי-אוגוסט 1962), עמ' 335-339.

on: Ben Halpern, *The Idea of the Jewish State*, Cambridge, MA: Harvard University Press, 1961

"הדרך לאומה מוכרת"

מולד, כא, 176-175 (ינואר-אפריל 1963), עמ' 91-97,

על: ל' שטיין, מסד למדינת ישראל: תולדותיה של הצהרת בלפור (תרגום: ח' גליקשטיין), ירושלים-חל אביב: שוקן, 1962.

"חקר הראשית"

מולד, כב, 188/187 (מאי-יוני 1964), עמ' 93-98,

על: י' קלוזנר, בהתעורר עם, ירושלים: הספריה הציונית, תשכ"ב.

סקירה

קריית ספר, מ, ב (אדר ב' תשכ"ה), עמ' 159-163,

על: י' באואר, דיפלומטיה ומחתרת במדיניות הציונית 1939-1945, מרחביה: ספרית הפועלים, 1963.

"בעיני אחרים"

מולד, א (סדרה חדשה), 2 (יולי-אוגוסט 1967), עמ' 243-249,

On: A.R. Taylor. *Prelude to Israel*, New York 1959

E. Monroe, *Britain's Moment in Middle East*, London 1963

J.A. Denovo, *American Policies and Interest in the Middle East 1900-1939*, Minneapolis 1963

Ch. Sykes, *Crossroads to Israel*, London 1965

G. Kirk, *Contemporary Arab Politics*, New York 1961

"על ספרים במתודה של ההיסטוריה"

עיון, ח (תשכ"ז), עמ' 100-101, 218-221,

on: L. Gottschalk (ed.), *Generalization in the Writing of History*, Chicago 1963

on: H. Stuart-Huges, *History as Art and Science*, New York 1965

P.R. Finberg (ed.), *Approaches to History*, Toronto 1962, 1965

"בין כמישה לצמיחה"

מולד, א (סדרה חדשה), 4 (פברואר-מרץ 1968), עמ' 525-528,

על: י' קלוזנר, מקטובין עד באזל, ירושלים: הספריה הציונית, תשכ"ה.

סקירה

אסופות, 1 (14) (כסלו תשל"א), עמ' 163-166
על: אגרות ב' כצנלסון (תרע"ט-תרפ"ב), כינס יהודה ארז, תל אביב: עם עובד, תש"ל.
על: אגרות י' שפרינצק, א-ג (תר"ע-תש"ט), ערך יוסף שפירא, תל אביב: עיינות, תשכ"ה-תשכ"ט.

"דמותו של אהרן אהרונסון וזמנו"

מולד, ג (סדרה חדשה), 14-15 (יוני 1970), עמ' 289-296.
על: א' ליבנה, אהרן אהרונסון – האיש וזמנו, ירושלים: מוסד ביאליק, תשכ"ט.

"בטרם התפוררה הקיסרות העות'מאנית"

מולד, ג (סדרה חדשה), 16 (ספטמבר-אוקטובר 1970), עמ' 449-453,
on: M. Ma'oz, *Ottoman Reform in Syria and Palestine, 1840-1861*,
Oxford: Clarendon Press, 1968

"המנהיגות היוזמת"

מולד, כד (סדרה חדשה), 28 (אפריל 1973), עמ' 476-480,
על: אגרות דוד בן גוריון, כרך שני, תרפ"א-תרפ"ח, כינס וליווה בהערות: יהודה ארז, תל אביב: עם עובד ואוניברסיטת תל אביב, 1972.

סקירה

אסופות, 4 (17) (תמוז תשל"ג), עמ' 92-99,
על: דוד בן גוריון: זכרונות, כרך שני, 1934-1935, תל אביב: עם עובד, 1972.

סקירה

Middle Eastern Studies, 15/2 (May 1978), pp. 242-246
on: M. Lucas, *History of Israel*, London 1974

"מלחמת המעמדות בתפוצה (לתולדות תנועת הפועלים היהודית)"

מאסף, ח (אייר תשל"ו), עמ' 175-188,
J. Bunz, *Klassenkampf in der Diaspora*, Wien: Europa Verlag, 1975

"לבטי פתרון מדיני לארץ ישראל"

מגוץ, 7 (סיון תשל"ו), עמ' 23-26,
על: א' רופין, פרקי חיי, ג, לוקט ונערך בידי א' ביין, תל אביב: עם עובד, תשכ"ח.

"אחדות העבודה והמימד השלטוני"

ימי עיון, יד (ינואר 1976), עמ' 54-59,
על: י' שפירא, אחדות העבודה ההיסטורית, תל אביב: עם עובד, 1975.

"יומן אישי וחשבון לאומי"

מעריב, 2.2.79,

על: מ' שרת, יומן אישי, בעריכת י' שרת (8 כרכים), תל אביב: ספריית מעריב, 1978.

סקירה

Middle Eastern Studies, 17 (Jan. 1981), pp. 135-138,

on: D. Vital, *Origin of Zionism*, Oxford: Oxford University Press, 1975

על הבילויים, דיון

א' שפירא (עורכת), סוגיות בתולדות הציונות והיישוב, 1 (1981), עמ' 48-61,

על: ש' לסקוב – הבילויים, ירושלים: הספרייה הציונית, תשל"ט.

"בחיפוש אחר הגדולה האישית"

דבר, 14.10.1983,

על: י' ברלין, רשמים אישיים (הרגם א' אמיר), תל אביב: עם עובד, 1983.

דיון על (הספר) "ברל"

א' שפירא (עורכת), סוגיות בתולדות הציונות והיישוב, 4, תל אביב: אוניברסיטת תל אביב

ועם עובד, 1984, עמ' 35-48.

על: א' שפירא, ברל: ביוגרפיה, תל אביב: עם עובד, 1980.

סקירה

ציונות, מאסף י (עורך ד' קרפי) (1985), עמ' 301-312,

על: א' דרויאנוב, כתבים לתולדות חיבת ציון ויישוב ארץ ישראל, ערכה והדירה מחדש:

שולמית לסקוב, תל אביב: הקיבוץ המאוחד, תשמ"ב.

Studies in Zionism, 7, 1 (Spring 1986), pp. 161-168

on: *Documents on the History of Hibbat Zion and the Settlement of Eretz Yisrael*, Vol.

1: 1870-1882 (Shulamit Laskov ed.), Tel Aviv: Hakibbutz Hameuchad, 1982

"מחלה חשוכת מרפא"

כותרת ראשית, 19.3.1986,

על: י' כץ, היציאה מן הגטו, הרקע החברתי לאמנסיפציה של היהודים 1870-1770 (תרגם

מאנגלית: ד' זינגר), תל אביב: עם עובד, 1985.

"חרות ההוגה בממלכת ההגות"

דבר, 30.10.1987,

על: י' ברלין, נגד הזרם: מסות בהיסטוריה של האידיאות (תרגם מאנגלית: אהרון אמיר), תל

אביב: עם עובד, 1986.

"בין מקור חיים לבין משיחיות כוזבת"

גשר, 35 (119) (תשמ"ט), עמ' 83-86,

על: א' טל, מיתוס ותבונה ביהדות ימינו, תל אביב: ספרית הפרעלים, תשמ"ז.

סקירה

ציון, נד, ד (תשמ"ט), עמ' 515-524,

על: י' ריינהרץ, ח' וייצמן: בדרך אל המנהיגות, א (תרגם מאנגלית: משה רוזן), ירושלים: הספרייה הציונית, תשמ"ז.

"מולד הממלכה"

עיונים בתקומת ישראל, 5 (תשנ"ה), עמ' 541-554,

על: א (דוד בן גוריון, לקראת קץ המנדט; ב) דוד בן גוריון, פעמי מדינה: זכרונות מן העזבון (ערך וליוה כמבואות ובהערות: מאיר אביזוהר), תל אביב: עם עובד, תשנ"ג.

"חיים וייצמן: התהוות של מנהיגות"

יהדות זמננו, 11-12 (תשנ"ח), עמ' 351-365.

על: י' ריינהרץ, ח' וייצמן, עלייתו של מדינאי, ב (תרגמה מאנגלית: דבורה ברזילי-יגר), ירושלים: הספרייה הציונית, תשנ"ו.

סקירה

ציון, סד, ד (תשנ"ט), עמ' 533-542,

על: ד' צחור, חזן: תנועת חיים – השומר הצעיר, הקיבוץ הארצי, מפ"ם, ירושלים: יד יצחק בן צבי, תשנ"ז.

"ההסתדרות אשמה בכל?"

עיונים בתקומת ישראל, 9 (תשנ"ט), עמ' 578-584,

על: ל' גרינברג, ההסתדרות אשמה בכל, ירושלים: נבו, 1993.

"שלבים בהיסטוריה החברתית של היישוב"

ישראל, 5 (אביב תשס"ד)

על: נ' קרלינסקי, פריחת ההדר: יזמות פרטית ביישוב 1890-1939, ירושלים: מאגנס, תשס"ג.

"מרעיון המדינה לבניין חברה חדשה"

קתדרה, 104 (תמוז תשס"ב), עמ' 170-173,

על: בן הלפרן ויהודה ריינהרץ, הציונות: יצירה של חברה חדשה (תרגמה מאנגלית: עדה פלדור), ירושלים: מרכז שז"ר, 2000.

אישים

“עליית מנהיגותו של חיים וייצמן”
הרצאה בטכס חנוכת קתדרה לתולדות הציונות והיישוב החדש ע”ש ישראל גולדשטיין,
25.12.1967, ירושלים: המכון ליהדות ומגו האוניברסיטה העברית, תש”ל, עמ’ 19-37.
“Chaim Weizmann’s Rise to Leadership”,
in: *Chaim Weizmann as Leader*, Jerusalem: The Institute of Contemporary Jewry, The
Hebrew University, 1970, pp. 22-43

“איש ונבו לו – על ברל כצנלסון (מונוגרפיה)”
בתוך: דרכי איש, שלוש מסות על ברל כצנלסון (כינס: זאב גולדברג), בית ברל, תשכ”ח, עמ’
7-42; התפרסם גם: נחמן תמיר (עורך), עיונים, משנת ראשונים, ג, ההסתדרות הכללית
בא”י, תשכ”ט.

“דוד בן גוריון: הדמות והגדולה”
מולד, ד (סדרה חדשה), 22 (דצמבר 1971), עמ’ 151-340;
התפרסם גם: בתפוצות הגולה, טז, 67/68 (1974), עמ’ 7-29.
“Ben Gurion: Image and Greatness”
Dispersion and Unity, 21/22 (1973/1974), pp. 7-34
“Ben Gourion: Personnalité et Grandeur”
Dispersion et Unité, 13 (1973/1974), pp. 7-36
תורגם גם לספרדית.

“אליעזר שוחט והפועל הצעיר – אמיתות ותמורות”
בתוך: יוסף שפירא (עורך), אליעזר שוחט, עליו בנתיבו, לזכרו, תל אביב: עם עובד, תשל”ג,
עמ’ 25-50.

“חיים ארלוזורוב – יצירתו של מדינאי”
דבר, 22.6.1973.

“ד”ר הלל יפה: דמות נשכחת של רופא חלוץ”
על המשמר, 26.9.1973.

“הגות שגידלה תנועה – משנתו של יצחק טבנקין”
בתוך: הסוציאליזם של יצחק טבנקין, יום עיון, א (ינואר 1973), עמ’ 50-57.

“בין טבנקין לחבריו, ברל כצנלסון ודוד בן גוריון”
בתוך: סוגיות במשנתו של יצחק טבנקין, יום עיון, ט’ (דצמבר 1974), עמ’ 72-87.

"ארתור רופין – הציונות כמעשה אפשרי"

סקירה חדשה, 3 (מרץ 1976), עמ' 25-34.

"Le Sionisme du Possible"

Dispersion et Unité, 16 (1976), pp. 41-62

"משה שרת – מדינאי ציוני בן הארץ"

בתפוצות הגולה, יז (חורף תשל"ו), עמ' 91-99.

"משה בילינסון – היהודי בשער"

דבר, 26.11.1976 ; 1.12.1976.

"ההיסטוריון התנועתי' יוסף שפירא בן 75"

דבר, 4.9.1977.

"אחד העם ויישוב ארץ ישראל"

בתפוצות הגולה, יח, 81-82 (תשל"ז), עמ' 122-130.

"ההיסטוריה כחוויה וכאזהרה – על יעקב טלמון"

"דברים על יעקב טלמון"

דבר, 18.7.1980. בתוך: צ' ברס (עורך), משיחיות ואסכטולוגיה, ירושלים: מרכז שז"ר,

תשמ"ד, עמ' 11-20.

"History as Experience and Warning: Jacob Talmon"

Forum, 46/47 (1982), pp. 139-147

"האחדות והייחוד: הגיונות יעקב טלמון בהיסטוריה היהודית"

בתוך: לזכרו של יעקב טלמון, ירושלים: האקדמיה הישראלית הלאומית למדעים

והאוניברסיטה העברית, תשמ"א, עמ' 48-65.

"אנשי העלייה השנייה בירושלים"

דברים בערב זכרון לרחל ויצחק בן צבי, 3.5.81, יד יצחק בן צבי, סטנסיל עמ' 9-18.

"יצחק וילקנסקי (וולקני) – ממניחי היסוד של חקלאות יהודית מודרנית בארץ ישראל"

בתוך: ש' סטמפלר (עורך), היישוב בעת החדשה: ציוני דרך בטרם מדינה, תל אביב: משרד

הביטחון, 1983, עמ' 189-204.

"Zionism and Political Messianism"

in: *Totalitarian Democracy and After: International Colloquium in Memory of J.L.*

Talmon (June 1982), Jerusalem: The Israel Academy of Science and Humanities,

Magnes, 1984, pp. 342-353

“תיאוריה ומעשה אצל ארלוזורוב”
ימי עיון, מו (1985), עמ' 31-38.

“Jacob Talmon's Reflection on Jewish History”
The Jerusalem Quarterly, 39 (1986), pp. 113-125

“בן גוריון: ממנהיג מעמד פועלים למנהיג לאומי”
גשר, לב, 114 (1986), עמ' 46-56.

“הפיסתו הממלכתית של בן גוריון”
סקירה חודשית, 1, 10.3.87 (הדפסה מחודשת של המאמר “בן גוריון ודורו” בגיליון המיוחד של סקירה חודשית מאפריל 1974).

“Ben-Gourion; Une Vision Seculaire”
Cahiers Bernard Lazare, 117-118 (1987), pp. 86-96

“האם היה בן גוריון סוציאליסט?”
בתוך: ש' אבינרי (עורך), דוד בן גוריון: דמותו של מנהיג תנועת הפועלים, תל אביב: עם עובד, 1988, עמ' 118-153.

“Ben Gurion: Image and Reality”,
in: R.W. Zweig (ed.), *David Ben Gurion, Politics and Leadership in Israel*, London:
F. Cass; Jerusalem: Yad Ben Zvi, 1991, pp. 15-37

“Smolenskin's Role in the National Movement”
International Inter-Disciplinary Conference on Peretz Smolenskin Yarnton Manor,
Oxford June 1991
(תרגום לעברית בהכנה).

“ירושלים בעיני נציגי יק”א – אלברט ענתבי”
בתוך: י' כץ (עורך), החברה להתיישבות יהודים (יק”א): מאה שנות פעילות 1891-1991,
רמת גן: הוצאת חוג עמיתי קק”ל אוניברסיטת בר אילן, תשנ”ה, עמ' 35-44.

“עליה כשחרית”
בתוך: ערב עיון לזכרו של יעקב צור, המכון לחקר תולדות קק”ל הקרקע ויישוב הארץ.
חוברת 33, ירושלים: יד יצחק בן צבי, אלול תשנ”ה, עמ' 23-28.

דוד בן גוריון
בתוך: ז' צחור (עורך), ספר העלייה השנייה, ג: אישים, ירושלים: יד יצחק בן צבי, תשנ”ח,
עמ' 49-69.

רשימת פרסומים

“אליעזר יפה”

כתוך: ז' צחור (עורך), ספר העלייה השנייה, ג: אישים, ירושלים, יד יצחק בן צבי, תשנ"ח, עמ' 207-215.

“אליעזר שוחט”

כתוך: ז' צחור (עורך), ספר העלייה השנייה, ג: אישים, ירושלים, יד יצחק בן צבי, תשנ"ח, עמ' 345-351.

“היהודים בין לאומיות למהפכה (לזכרו של יעקב טלמון במלאת עשרים שנה למותו)”

אגרת, 48 (אדר תשס"א), עמ' 5-9.

“מקומו של זאב ז'בוטינסקי בפנתאון הלאומי”

כתוך: א' בראלי, פ' גינוסר (עורכים), עיונים בחקומת ישראל (סדרת נושא), איש בסער, קריית שדה בוקר, אוניברסיטת בן גוריון בנגב, תשס"ד, עמ' 7-23.

ערכים באנציקלופדיות

אנציקלופדיה למדעי החברה, ה, מרחביה: ספרית הפועלים, 1970, עמ' 2-11
“ציונות”

Encyclopedia of Israel and Zionism, R. Patai (ed.), New York: Herzl Press, 1971

“Anti-Zionism”, pp. 41-52 ;

“Emancipation and Zionism”, pp. 288-289

“Poale-Zion”, pp. 891-893

“Tziona-Zion”, pp. 1139-1140

“Bar Kokhba”, p. 112

“Ha'Aretz V'Ha'avoda”, p. 431

“Hapoel Hatzair”, pp. 458-460

“Rural Settlement in Palestine and Israel (public section)”, pp. 972-973

“Partition of Palestine”, pp. 873-874

“Brit Shalom”, p. 163

(and other items)

האנציקלופדיה העברית, כו, חברה להוצאת אנציקלופדיות, 1977, עמ' 488-492
“פועלי-ציון”

רשימת פרסומים

The New Encyclopedia of Zionism and Israel, editor in chief: Geoffrey Wigoder,
New York: Herzl Press 1994

"Zionist Historiography", pp. 1449-1458

"State of Israel", 1948-1988, pp. 706-712